

UK Health
Security
Agency

NHS

Koronawirus (COVID-19)

Program szczepień dla dzieci i młodzieży

Informator dla rodziców

Wszystkim dzieciom w wieku od 12 do 15 lat zostanie zaoferowana jesienią pierwsza dawka szczepionki przeciwko COVID-19 firmy Pfizer. COVID-19 jest bardzo zakaźną chorobą układu oddechowego wywoływaną wirusem SARS-CoV-2. U niewielkiej liczby zdrowych dzieci i młodzieży zakażonych COVID-19 rozwija się poważna choroba.

Dlaczego moje dziecko powinno zostać zaszczepione?

Zdaniem naczelnych lekarzy Wielkiej Brytanii młodzież zwykle przechodzi zakażenie COVID-19 łagodnie lub bezobjawowo. Dla niektórych osób choroba może być nieprzyjemnym doznaniem, a jedna dawka szczepionki zapewnia dobrą ochronę przed poważnym przebiegiem choroby i hospitalizacją.

Zaszczepienie osób w wieku 12-15 lat powinno również pomóc w ograniczeniu nieobecności w szkole oraz zmniejszyć ryzyko rozprzestrzeniania się w niej COVID-19.

W związku z tym program szczepień przeciwko COVID-19 w szkołach średnich powinien zapewnić ochronę młodzieży oraz ograniczyć zakłócenia nauki stacjonarnej, co z kolei powinno pomóc w zachowaniu zdrowia emocjonalnego i zadowolenia, co stanowiło ważną kwestię uwzględnioną przez naczelnych lekarzy.

Szczepionka przeciwko COVID-19

Szczepionka przeciwko COVID-19 zmniejsza możliwość zakażenia koronawirusem oraz zapewnia dobrą ochronę przed poważnym przebiegiem choroby. Zbudowanie odporności po otrzymaniu pierwszej dawki szczepionki może potrwać kilka tygodni.

Czy szczepionka jest bezpieczna dla młodzieży?

Organ nadzorujący rynek leków, tzn. Urząd Rejestracji Produktów Leczniczych i Wyrobów Medycznych (Medicines and Healthcare products Regulatory Agency MHRA) potwierdził, że szczepionka firmy Pfizer jest bezpieczna i skuteczna dla osób w wieku 12-17 lat.

Decyzja została podjęta po rygorystycznym przeglądzie bezpieczeństwa, jakości i skuteczności szczepionki w tej grupie wiekowej.

Wielka Brytania skorzystała również z danych udostępnionych przez USA, Kanadę i Izrael, gdzie szczepionka została powszechnie zaoferowana osobom w wieku 12-15 lat.

Poniższe nagrania wideo zawierają bardziej szczegółowe wyjaśnienia:

<https://twitter.com/DHSCgovuk/status/1434441175281274890>

<https://twitter.com/DHSCgovuk/status/1405246298320637960>

Co spowodowało tak szybkie wynalezienie szczepionki?

Wszystkie szczepionki przechodzą 3 etapy prób klinicznych i są testowane na dziesiątkach tysięcy osób na całym świecie. Fazy próbne były prowadzone równolegle, przyspieszając ogólny czas produkcji szczepionki, nie zakłócając jednak krytycznego czasu badań. Od grudnia 2020 r. szczepionka firmy Pfizer została podana milionom osób w Wielkiej Brytanii i charakteryzuje się dużym bezpieczeństwem stosowania.

Poniższe nagrania wideo zawierają bardziej szczegółowe wyjaśnienia:

<https://twitter.com/DHSCgovuk/status/1375364398601039872>

<https://twitter.com/DHSCgovuk/status/1421206463297441793>

Częste działania niepożądane

Tak samo jak inne leki, szczepionki mogą wywoływać działania niepożądane. Większość z nich jest krótkotrwała i ma łagodny przebieg. Występują tylko u niektórych osób. Najczęstsze działania niepożądane powinny ustąpić w ciągu jednego lub dwóch dni.

Do bardzo częstych działań niepożądanych, które występują w ciągu pierwszych dwóch dni po szczepieniu można zaliczyć:

- ból, uczucie ciężkości i tklivość w miejscu przyjęcia zastrzyku
- uczucie zmęczenia
- ból głowy, ból uogólniony i dreszcze
- młode osoby mogą również przez dzień lub dwa odczuwać objawy grypopodobne z towarzyszącymi im dreszczami.

Aby poczuły się lepiej, sugerowany jest odpoczynek i zażywanie paracetamolu (zgodnie z zaleceniami podanymi na opakowaniu).

Bardzo rzadkie działania niepożądane

Na całym świecie zgłoszono ostatnio występowanie bardzo rzadkich przypadków zapalenia mięśnia sercowego oraz zapalenia osierdzia po podaniu szczepionek przeciwko COVID-19. Większość doświadczających je osób poczuła się lepiej po odpoczynku i prostych zabiegach leczniczych.

Wspomniane przypadki stwierdzano najczęściej u młodych mężczyzn w ciągu kilku dni po podaniu drugiej dawki. Zapalenie mięśnia sercowego jest niezmiernie rzadkie po pierwszej dawce szczepionki.

Czy dziecko będzie obserwowane po przyjęciu szczepionki?

Poważne reakcje alergiczne na szczepionkę są bardzo rzadkie i występują w ciągu kilku minut po jej podaniu. Zespoły służb ds. szczepień wieku szkolnego są przeszkolone w zauważaniu odczynów alergicznych i radzeniu sobie z nimi, dlatego wszystkie dzieci będą obserwowane przez 15 minut.

Służby ds. szczepień wieku szkolnego będą posiadać odpowiednie wyposażenie umożliwiające leczenie reakcji alergicznych. Dzieci z typowymi alergiami pokarmowymi nie są zagrożone w wyższym stopniu poważnymi alergiami.

Gdzie można znaleźć więcej informacji na temat szczepionki COVID-19?

W ulotkach [NHS](#) zawarte są szczegółowe informacje dotyczące szczepionki przeznaczone dla rodziców i młodzieży. Wyjaśniają one sposób działania szczepionki przeciwko COVID-19 oraz to, czego można spodziewać się po jej podaniu.

Dla osób z niepełnosprawnością intelektualną oraz autyzmem opracowano formularze zgody i ulotkę w dostępnej formie. Można zamówić lub pobrać wersje pisane alfabetem Braille'a oraz w formie filmów w języku migowym. Dostępne są również tłumaczenia na inne języki.

Jak szczepionka będzie podawana w szkołach

Tak jak w ramach innych programów szczepień szkolnych, szczepionki będą podawane przez służby ds. szczepień wieku szkolnego współpracujące blisko ze szkołą.

Kryteria kwalifikacyjne i terminy szczepień

Kto i kiedy może otrzymać szczepionkę?

Wszystkim osobom w wieku 16-17 lat zostanie zaoferowana pierwsza dawka szczepionki.

Osobom w wieku 12-17 lat należącym do grupy zwiększonego ryzyka lub mieszkającym z osobą immunosupresyjną zostaną zaoferowane 2 dawki szczepionki w odstępie 8 tygodni.

Wszystkim osobom w wieku 12-15 lat zostanie zaoferowana pierwsza dawka szczepionki w ramach programu szczepień przeciwko COVID-19 organizowanych w szkołach. Osoby, które w dniu podawania szczepionki w szkole ukończą 12. rok życia lub będą starsze, również będą mogły ją otrzymać.

Ponieważ coraz lepiej poznajemy COVID-19 oraz to, jak reaguje na szczepionkę, młodym osobom mogą zostać podane dalsze dawki szczepionki w przyszłości.

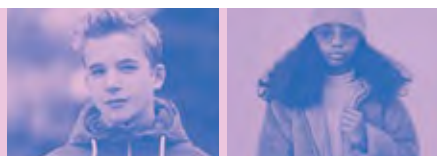
Co się stanie, jeśli dziecko nie otrzyma szczepionki w dniu podawania jej w szkole?

Dla osób w wieku 12-15 lat, które nie otrzymają szczepionki w dniu jej podawania, zostaną poczynione dodatkowe ustalenia, które zostaną przekazane szkole przez służby ds. szczepień wieku szkolnego.

Obejmą one wszystkie osoby, które ukończyły 12 lat w dniu podawania szczepionki przez te służby.

Co się stanie, jeśli dziecko jest chore lub źle się poczuje w dniu podawania szczepionki?

Jeśli dziecko poczuje się źle tego dnia, służby ds. szczepień wieku szkolnego zdecydują, czy należy podać mu szczepionkę.

Kolejny termin zostanie zaoferowany dzieciom, które opuściły termin pierwszej szczepionki w szkole. Pomoże to w zapewnieniu podania szczepionki uczniom, którzy:

- ukończyli 12. rok życia po terminie szczepienia
- byli nieobecni w szkole w dniu szczepienia
- chorowali niedawno na COVID-19
- jeśli ich rodzice zmienili zdanie odnośnie podania dziecku szczepionki lub potrzebowali dłuższego czasu na podjęcie decyzji

Wszystkie pytania dotyczące stosowności podania szczepionki w konkretnych przypadkach powinny być kierowane do służb ds. szczepień wieku szkolnego, które ją podają. Będzie można również uzyskać od nich informacje na temat terminów dodatkowych.

Moje dziecko jest nauczane w domu i nie chodzi do szkoły. Czy zostanie zaoferowana mu szczepionka w ramach programu?

Szczepionka powinna zostać zaoferowana wszystkim dzieciom należącym do uprawnionej grupy wiekowej, które nie chodzą do szkoły, np. z powodu nauczania w domu lub pobytu w placówce opiekuńczej. Służby ds. szczepień wieku szkolnego będą mieć opracowany plan szczepień dla tych osób.

Moje dziecko ukończyło 12. rok życia, uczęszcza jednak do placówki kształcenia zawodowego, a nie do szkoły. Czy zostanie mu zaoferowana szczepionka w ramach programu?

Tak. Szczepionka powinna zostać zaoferowana wszystkim dzieciom należącym do uprawnionej grupy wiekowej, które nie uczęszczają do szkoły. Służby ds. szczepień wieku szkolnego będą mieć opracowany plan szczepień dla tych osób.

Moje dziecko chodzi do szkoły specjalnej. Czy zostanie mu zaoferowana szczepionka w ramach programu?

Tak. Służby ds. szczepień wieku szkolnego zostały upoważnione do podawania szczepionki dzieciom w szkołach specjalnych.

Czy dzieci w wieku 12-15 lat mogą korzystać z punktów podawania szczepień, jeśli oznaczałoby to szybsze podanie szczepionki przeciwko COVID-19?

Niestety, osoby należące do tej grupy wiekowej nie zostaną tam przyjęte. Obecnie nie ma planów na udostępnienie dla nich szczepionki w tych punktach.

Jak wygląda proces udzielania zgody?

Wszyscy rodzice oraz osoby posiadające władzę rodzicielską proszone są o udzielenie zgody i zwykle podejmują decyzję wspólnie z dziećmi. Ulotki informacyjne są adresowane do dzieci (jako osób przyjmujących szczepionkę). Dzieci są zachęcane do omówienia decyzji dotyczącej szczepionki z rodzicami.

Niektórzy uczniowie szkół średnich mogą być na tyle dojrzałe, aby udzielić zgody samodzielnie. Dzieje się tak czasami jeśli rodzice nie zwrócą formularza zgody, a dziecko pragnie otrzymać szczepionkę w wyznaczonym terminie. Zostaną podjęte starania skontaktowania się z rodzicami, aby uzyskać ich ustną zgodę.

Jest to powszechnie znany proces obejmujący inne programy szczepień podawanych w szkole.

Kto decyduje czy młoda osoba może udzielić zgody samodzielnie?

Niektórzy uczniowie szkół średnich są na tyle dojrzały, że mogą udzielić zgody samodzielnie. Pracownicy służby zdrowia z zespołu ds. szczepień szkolnych będą rozmawiać z uczniem i postarają się skontaktować z jego rodzicami. Są to specjaliści posiadający doświadczenie w szczepieniu młodzieży, którzy będą odpowiedzialni za dokonanie oceny, czy poziom zrozumienia danej osoby pozwala na podjęcie samodzielnej decyzji (tzw. zasada Gillicka „Gillick competence”).

Jest to powszechnie znany proces obejmujący inne programy szczepień podawanych w szkole.

Dalsze informacje na temat udzielania zgody, w tym zasady Gillicka, można znaleźć w zielonej książeczce szczepień (Green book of immunisation) – www.gov.uk/government/publications/consent-the-green-book-chapter-2.

Czy rodzice mogą nie zgodzić się na szczepienie dziecka?

Tak. Szczepienie nie jest obowiązkowe. Rodzice zostaną poproszeni o udzielenie zgody na podanie szczepionki. Młode osoby mogą wyrazić wolę poddania się szczepieniu i posiadać zdolność samodzielnego wyrażenia świadomej zgody. Rodzice powinni być zachęcani, aby rozmawiać z dziećmi z wyprzedzeniem i ustalić kwestie udzielenia zgody przed terminem szczepienia.

W razie braku zgody, gdy dziecko nie jest w stanie skorzystać z zasady Gillicka lub nie chce otrzymać szczepionki, nie zostanie mu ona podana.

Co się stanie, jeśli rodzice nie wyrażą zgody, a dziecko będzie chciało być zaszczepione?

Młode osoby, które w pełni rozumieją proponowaną procedurę, np. szczepienie, mogą udzielić zgody mającej skutek prawny. Ten proces nazywany jest „zasadą Gillicka”.

W razie braku zgody rodziców, kiedy młoda osoba pragnie być zaszczepiona i zostanie uznana przez pracownika służby zdrowia za posiadającą kompetencje wynikające z zasady Gillicka, zostanie jej podana szczepionka.

W takim przypadku służby ds. szczepień wieku szkolnego mogą podjąć próbę skontaktowania się z rodzicem próbując osiągnąć porozumienie pomiędzy nim i dzieckiem. Rodzic nie może jednak anulować decyzji podjętej zgodnie z zasadą Gillicka.

Dalsze informacje na temat udzielania zgody, w tym zasady Gillicka, można znaleźć w zielonej książeczce szczepień – www.gov.uk/government/publications/consent-the-green-book-chapter-2.

Często zadawane pytania

Moje dziecko cierpi na alergię. Czy może mu zostać podana szczepionka?

Istnieje niewielka liczba dzieci, która nie może otrzymać szczepionki.

Przed szczepieniem wszystkie dzieci otrzymują ulotkę, w której zawarte są informacje dotyczące bezpieczeństwa szczepionki. Obejmują one odnośnik do szczegółowych informacji na temat schorzeń, które mogą uniemożliwić podanie szczepionki dziecku. Z informacjami dla osób zaszczepionych preparatami firmy Pfizer w Wielkiej Brytanii można zapoznać się tutaj:

<https://coronavirus-yellowcard.mhra.gov.uk/productinformation>

Dzieci oraz ich rodzice lub opiekunowie powinni skonsultować się z lekarzem klinicystą w razie obaw dotyczących alergii i szczepienia przeciwko COVID-19.

Słyszałam, że szczepionka może być przyczyną nieregularnych miesiączek oraz niespodziewanych krwawień.

Problemy z miesiączkowaniem są bardzo częste i mogą być spowodowane różnorodnymi czynnikami, takimi jak stres i inne krótkoterminowe choroby. Chociaż niektóre kobiety informowały o krótkotrwałych zakłóceniach miesiączkowania w ciągu miesiąca po szczepieniu, nie istnieją dowody, że były one spowodowane szczepionką.

Czy szczepionka może wpływać na płodność?

Nie istnieją dowody na to, że szczepionka przeciwko COVID-19 może wpływać na płodność u mężczyzn lub kobiet. Pomocne [informacje](#) można znaleźć na stronie internetowej Brytyjskiego Towarzystwa ds. Płodności (British Fertility Society).

Czy szczepionka zawiera alkohol?

W szczepionce przeciwko COVID-19 firmy Pfizer nie ma alkoholu, dlatego jest ona zalecana dla dzieci i młodzieży.

Czy szczepionka przeciwko COVID-19 zawiera produkty pochodzenia zwierzęcego?

Według MHRA szczepionki nie zawierają żadnych składników pochodzenia zwierzęcego. Wszystkie składniki zostały podane w informacjach dotyczących opieki zdrowotnej na stronie internetowej MHRA.

Dodatkowe informacje zostały przedstawione w poniższym nagraniu wideo:

<https://twitter.com/DHSCgovuk/status/1387368497517236234>

Czy szczepionka może być podawana dzieciom, które preferują weganizm/vegetarianizm, są pochodzenia żydowskiego lub wyznają islam?

Szczepionka firmy Pfizer nie zawiera pochodnych mięsa, produktów odzwierzęcych oraz jaj.

Brytyjskie Towarzystwo Medyczne Wyznawców Islamu (British Islamic Medical Association) wydało przydatny informator, który można znaleźć na stronie internetowej <https://britishima.org/operation-vaccination/hub/>.

Czy szczepionki zawierają COVID-19?

Nie, szczepionki nie zawierają żywego wirusa.

Dalsze informacje

W razie jakichkolwiek pytań dotyczących szczepionki należy skontaktować się ze służbami ds. szczepień wieku szkolnego. Dane kontaktowe służb zostaną przesłane wraz z informacjami i formularzem zgody.

Osoby zaniepokojone lub zestresowane koniecznością podjęcia decyzji lub COVID-19 mogą uzyskać pomoc na stronie internetowej www.nhs.uk/mental-health/nhs-voluntary-charity-services/charity-and-voluntary-services/get-help-from-mental-health-helplines.

Szczegółowe informacje dotyczące szczepionki przeciwko COVID-19, do omówienia przez rodziców i dzieci w wieku 12-15 lat, w tym sposób działania szczepionki przeciwko COVID-19 oraz to, czego można spodziewać się po jej podaniu dostępne są pod odnośnikiem: [COVID-19 vaccination: resources for children and young people – GOV.UK \(www.gov.uk\)](https://www.gov.uk/government/collections/covid-19-vaccination-resources-for-children-and-young-people).

Szczepienia pomagają chronić osoby z grupy najwyższego ryzyka.